

5.7.1942 *Handwritten signature*

איין סכנה לא"י מיד

עדיין לא אחרנו המועד כדי להטיל מלוא כחנו למערכה

מחברי מן שרתוק בתל-אביב

5 JUL 1942

DVC USH 35

כלפי הממשלה וכלפי הישוב

מר שרתוק אמר, כי לפי כל החישובים יכולה לבוא מיד ללא נזק לכלכלת הארץ תגבורת של רבבות אחדות של גברים לצבא ותגבורת ניכרת לנוטרות ולמשמר המולדת. התביעה מופנית לשלטונות לתת את היכולת ליושב ברגע זה להטיל את מלוא כחו על כף המאזנים של ההכרעה. אבל גם על הישוב מצדו לעשות כל מה שניתן לעשות מיד להשמש בכל האפשרויות הניתנות על ידי המסגרות הקיימות כדי להתייב במערכה ללא דחוי במלוא עצמת כחו האנושי.

"לא נבורה ולא בת גבורים"

הושם רב עשו עתונות העיתונאים דברית הפשוטים והכנים של היילת עברית שאמרה בתשובה לדברי היושב ראש כי אינה "לא גבורה ולא בת גבורים, אלא היילת פשוטה שעושה את חובתו האלמנטרית של כל אדם בעל נפש ובעל אחריות בשעה זו". היא ספרה על העבודה בעלת הערך המוטלת על ההיילת היהודית, על היותה במחנה, תן בית-דו עבריות ותן עם הכרותיה האנגליות. העלתה על נס את הנגמיה החיילית האנגליות שבאה אתן במגע, בנות מובנים שנמשו את ביתן ואת משפחתן מיד עם פרוץ המלחמה, נדדו מעבר לימים ולא נרתעו מכל עבודה קשה.

בשאל נפש דתה את הממוענות אשר מישהו מעונין להפזין על השבון ההיילת העברית. האומנם אין אנו מאמינים באחריותן ובמרתן של אהיותנו? עמים אחרים שולחים את בנותיהן מעבר לימים ויודעים למעריך את מידת הקרבתן, ואנו ששתפנו את האשה בכל גילויי מפעל הבנין שלנו — אנו מפסקים פקים פתאום ביכלתן לשמור על שמה הטוב של בת-ישראל? בהמשך דבריה קראה לכל אדם ביישוב להצטרף מיד למערכת ההגנה.

יחידה עברית שזכתה לתהילה

פרשת עליהה כשירות ועבודתה המצוינת של יחידה עברית לתחבורה ("יע"ל" בפיו הכריה) שהתחילה כיתחילה מעורבת בשירותי עזר והפכה לפלוגה עברית מהורה מהראשון בקצינים ועד האחרון בחיילים — נתגוללה בדבריו של קפיטן יהודי וליד הארץ שנכנס לצבא בתחילת המלחמה בחייל פשוט ועלה לדרגתו מן השורה. כשנכנסות קבוצות של מירונים מן העולים החדשים שאין העברית שגורה על פיהם מהיה למוד הלשון חלק מעבודת יומם. חברי היחידה הוות כאמנים עתה חיילים ונהנים חדשים לתפקיד הקשה של נהוג מכוניות המדבר.

על משמר הישובים

על הכמה הופיע סרג'נט של פלוגת נוטרים, פועל שהשתתף בשמירה מימי המאורעות הראשונים ושהצטרף לחיל הנוטרים עם היוספ-דו. הוא סקר את התפתחותו המודרנית של חייל זה מימי ההגנה הפרוימוטיבית בירוש-לום שאחזה זקן ונער עד הגדודים הכסוד-רים של משמרת הישובים העבריים, קו הרב-בת, פלוגות הנוטרים השומרים על התחבורה וכו'. אגב נתגלה באסיפה שגדודו משמרת הישובים היהודיים נושאים רשמיים שמות עבריים. (גדוד הגליל, גדוד הגלבוע, גדוד יזרעאל, גדוד שומרון וכו').

שני הכחות הללו — צבא ונוטרות — וכן הכח הנמצא בתחנות הוא משמר המולדת המושבעים על ידי השלטונות והיכולים לתק-רא לתפקיד בכל שעת צורך — כחות אלה הם תולדות בשרשרת ההגנה האחידה של הישוב העברי בארץ.

תהיה התפתחות המערכה במצרים אשר תהיה — גורלו של מורח הים התיכון לא יחרץ במשך ימים ספורים. יותר מדי גדול משקלו של חלק זה של העולם בזירת ההיאב-קות העולמית. הריבונות על תעלת סואץ, על ארץ-ישראל ועל מקורות הנפט מוכרחה להש-פיע על גורל המלחמה ברנסיה, בהודו, במזרח הקרוב ותרחהוק. יש כל היסוד להניח, כי כל כחות בנות הכרית ירכזו להגנת נקודת זו. התגבורת תורם בלי הרף, והקרבות יהיו עצומים. אין זו, איפוא, שארה של הכרעה דגעית, אלא של היאבקות מתמדת, וגם עלינו להטיל למערכה זו את מלוא כחנו.

מרבירים האלה אמר מן שרתוק בנאומו בע-תון העתונאים בתל-אביב שנערך באולם מוג-רבי בליל שבת. הקהל העצום שכלא את האו-לם שמע מתוך הקשבה דרוכה לדבריו של מנהל המחלקה המדינית, וכן לדברי היילת, קפיטן יהודי מיחידה הובלת עברית וסרג'נט של פלוגת נוטרים.

מר שרתוק אמר בין השאר:

"עזרתנו והשתתפותנו במערכה אין משקלן נקל כלל, משום שכחנו תיחסר בחלק זה של העולם אינו קטן ומשום ששום עם לא יכול היה מעולם להלחם בהכרה כזאת של הכרת גורלי כשם שאנו מצויים להלחם במערכה זו אשר בה הלוי קיומו של הישוב ובה קשורה שארית תקוותיו של העם היהודי כולו".